PwC România își extinde echipa de raportare fiscală și conformare financiară prin recrutarea Cameliei Niță

PwC România își întărește echipa de consultanță fiscală și o recrutează pe Camelia Niță în poziția de lider al echipei de TaxReportingandStrategy, care oferă servicii de contabilitate, salarizare, administrare resurse umane precum și strategie și conformare fiscală.

Camelia este un profesionist cu peste 20 de ani de experiență în practica de contabilitate, salarizare și servicii de conformare fiscală. De-a lungul carierei a coordonat proiecte complexe, inclusiv două fuziuni, o divizare a unei companii specializate în software pentru sectorul de resurse umane și alte asemenea dezvoltări strategice pentru diverși clienți.

„Ne bucură foarte mult venirea Cameliei, sunt convins că aportul ei va fi definitoriu pentru sectorul nostru de strategie si conformare fiscală, servicii de contabilitate, salarizare şi administrare resurse umane – zonă care a înregistrat rate de creștere cu două cifre în ultimii ani. Venirea ei ne va ajuta să răspundem mai bine solicitărilor și nevoilor clienților noștri, pe de o parte, iar pe de altă parte ne va ajuta să ne consolidăm și mai mult afacerile și să accelerăm creșterea pe acest segment. Îi urez bun venit Cameliei in echipa noastră și mult succes în cadrul proiectelor pe care le va coordona pe viitor”, a declarat **Daniel Anghel, Liderul departamentului de consultanță fiscală și juridică, PwC România.**

„Sunt onorată să mă alătur unei firme cu prestigiul PwC. Îmi doresc foarte mult să îmi pun experiența în slujba reușitei

proiectelor și nevoilor clienților noștri. Este o provocare profesională deosebită pentru mine și sunt pregătită să vin cu idei care să pună lucrurile într-o perspectivă nouă. La finalul zilei este o muncă de echipă din care clienții noștri sunt cei care au de câștigat", a spus **Camelia Niță, Managing Director, Tax, ReportingandStrategy**.

Camelia este absolventa cursurilor facultății de Cibernetică din cadrul Academiei de Științe Economice și este contabil certificat de CECCAR și ACCA, este de asemenea consultant fiscal membru CCFR. A fost implicată în multiple programe și inițiative în domeniul educației și cursuri de leadership și dezvoltare profesională. Este coach in cadrul programului Academia de Leadership dezvoltat de Asociația pentru Valori în Educație.

Despre PwC

Misiunea PwC este de a construi încredere în sânul societății și de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Firmele din rețeaua PwC ajută organizațiile și indivizii să creeze valoarea adăugată de care au nevoie. Suntem o rețea de firme prezentă în 158 de țări cu mai mult de 250.000 de specialiști dedicați oferirii de servicii de calitate de audit, consultanță fiscală și consultanță pentru afaceri. Spuneți-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră și descoperiți mai multe informații despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.

Obligativitatea de raportare

către ANRE, până la 30 aprilie 2019, a Declarației de Consum și serviciile reglementate de Manager Energetic

A. Obligativitatea de raportare către ANRE a Declarației de Consum

Conform Legii Eficienței Energetice, L121/2014, cu modificările și completările ulterioare prin Legea 160/2016 și Decizia ANRE 366/2019, obligațiile ce revin agenților economici din România sunt următoarele:

1. **Operatorii economici care au un consum energetic mai mare de 1.000 tep (tone echivalent petrol) pe an trebuie să complete şi să transmită către Departamentul pentru eficienţă energetică, până la 30 aprilie a fiecărui an, declaraţia de consum total anual de energie şi chestionarul de analiză energetică a consumatorului de energie.**
2. **Operatorii economici care au un consum energetic de peste 1.000 tep au obligaţia:**

   - Să efectueze o dată la 4 ani un audit energetic pe întregul contur de consum energetic.
   - Să întocmească programe de îmbunătăţire a eficienţei energetice care includ măsuri pe termen scurt, mediu şi lung. Acestea se elaborează în conformitate cu modelul aprobat de Departamentul pentru eficienţă energetică și se transmit către acest departament până la data de 30 septembrie a anului în care au fost elaborate.
   - Să numească un Manager Energetic, atestat de Departamentul pentru eficienţă energetică, conform

legislaţiei în vigoare sau să încheie un contract de management energetic cu o firmă autorizată.

3. **Operatorii economici care consumă anual o cantitate de energie sub 1.000 tep pe an, cu excepţia IMM-urilor, sunt obligaţi să completeze şi să transmită Departamentului pentru eficienţă energetică, până la 30 aprilie a fiecărui an declaraţia de consum, totalul anual de energie, și să întocmească la fiecare 4 ani un audit energetic**.
   Numai în urma unui audit energetic vor rezulta măsuri de eficiență energetic programate, inclusiv reparaţii şi acţiuni de modernizare sau retehnologizare, respectiv:

- Măsuri pe termen scurt, de tipul fără cost sau cu cost minim, care nu implică investiţii majore
- Măsuri pe termen mediu, de 2 până la 3 ani, vizând un program de investiţii
- Măsuri pe termen lung, de 3 până la 6 ani, vizând un program de investiţii, avându-se în vedere ca până la data de 30 septembrie a fiecărui an trebuie transmis la ANRE

B. Serviciile reglementate de Manager Energetic

Activitatea Managerilor Energetici pentru industrie are ca scop reducerea intensității energetice și respectiv a valorii facturii energetice a beneficiarilor prin următoarele acțiuni:

- Realizarea balanțelor energetice și întocmirea declarației ANRE de consum total de energie, precum și chestionarului ANRE de analiză energetică
- Centralizarea și prelucrarea informațiilor din sistemul de contorizare şi monitorizare
- Întocmirea caietului de sarcini pentru realizarea auditului energetic și recepţionarea lucrării de audit energetic
- Propunerea, implementarea și monitorizarea progresului

programului de creștere a eficienţei energetice
- Asigurarea consultanţei privind modul de aplicare a legislaţiei şi reglementărilor în vigoare privind eficienţa energetică precum și realizarea analizelor energetice necesare activității beneficiarului
- Reprezentarea beneficiarul în relaţia cu ANRE referitor la aspectele legate de eficienţă energetică

În concluzie:

- Eficiența energetică oferă posibilitatea reducerii pierderilor energetice, precum și a optimizării consumului, ceea ce se traduce printr-o creștere a profitabilității beneficiarului în aceleași condiții ale desfășurării activității.
- Orice agent economic, care nu este IMM, are obligația anuală de depunere a Declarației de Consum pe anul anterior la ANRE pana la 30 aprilie și de efectuare a unui audit energetic o dată la 4 ani conform Legii 160/2016. Nerespectarea termenului de depunere a Declarației de Consum poate atrage aplicarea de sancțiuni (amenzi) consistente.
- Orice agent economic, care este IMM, are obligația anuală de depunere a Declarației de Consum pe anul anterior la ANRE. În urma auditului energetic rezultă un set de măsuri de eficiență energetică, măsuri care sunt urmărite, raportate la ANRE până la 30 septembrie anual și implementate de Managerul Energetic.
- EnergyPal deține autorizația de Manager Energetic în industrie, transporturi și servicii. Astfel EnergyPal poate ajuta companiile să îndeplinească cerințele descrise mai sus, dar și să beneficieze de implementarea eficientă a măsurilor din auditul energetic.
- **ATENȚIE: TERMENUL LIMITĂ DE DEPUNERE A DECLARAȚIEI DE CONSUM PENTRU 2018 ESTE 30 APRILIE 2019!**

* * *

Despre EnergyPal

Fondatorul brandului EnergyPal, dipl.ing. Lucian Anghel, are experiență în operarea și mentenanța clădirilor de peste 3.000.000 mp în România. Experiența acumulată în decursul a 15 ani de facility management a condus la realizarea conceptului EnergyPal de eficiență energetică, prin care clienții beneficiază de cele mai eficiente soluții de reducere a costurilor de operare a clădirilor. Echipa EnergyPal este constituită din personal cu experiență de peste 8 ani în facility management și asistență tehnică. Personalul este specializat în domeniile: smart metering, HVAC (instalații termice și de climatizare), automatizări, izolații, luminotehnică, mentenanță preventivă și predictivă. Soluțiile și tehnologiile folosite au ca rezultat reducerea costurilor de operare ale beneficiarilor, ceea ce permite finanțarea soluțiilor din economiile realizate. Aflați mai multe despre noi pe: www.energypal.ro.

Guvernanța corporativă 2019: Cerere și interes în creștere pentru transparență și dialog deschis

Teme majore de interes pentru sfera publică și privată abordate la cea de-a 23-a *Conferință Europeană pentru Guvernanță Corporativă organizată de EY România și Asociația Administratorilor Independenți (AAI).*

În condițiile în care economia globală este constant remodelată de noi mega-tendințe și schimbări adeseori

turbulente, este important să existe un mecanism adaptat de guvernanță corporativă, cu practici dinamice și transparente, care să răspundă în timp real schimbării pieței, precum și nevoilor părților cointeresate. În acest context, companiile trebuie să vizeze creșterea printr-o abordare sustenabilă și incluzivă și să participe activ la un dialog transparent cu guvernele și reglementatorii – sunt principalele aspecte punctate în concluziile celei de-a 23-a *Conferințe Europene pentru Guvernanță Corporativă,* organizată astăzi de EY România și Asociația Administratorilor Independenți (AAI).

Sub egida Președinției României la Consiliul Uniunii Europene, conferința a reunit 30 de reprezentanți de nivel înalt ai Guvernului României și Comisiei Europene, lideri de instituții și organizații europene din zona guvernanței corporative, din mediul privat, public și academic.

Cerere și interes în creștere pentru transparență și dialog deschis

Guvernanța corporativă include mecanismele de bază prin care companiile construiesc încrederea în relațiile lor cu părțile cointeresate, cu guvernele și, în sens larg, cu comunitățile în care activează. Iar acum, mai mult decât oricând, există o cerere și un interes în creștere pentru transparență, precum și nevoia unui dialog deschis atât despre performanța financiară, dar și non-financiară a companiilor, despre planuri, obiective și scopuri ale organizațiilor, cât și modul în care acestea influențează pozitiv comunitățile lor.

Pe fondul unui deficit de încredere, care se face simțit pe toate planurile la nivel global, inclusiv în zona economică, respectarea unor principii de bază de conformitate nu mai este suficient pentru a restabili echilibrul. Pentru a prospera, organizațiile– fie că operează în sectorul public sau cel privat – trebuie să facă eforturi pentru a crea medii durabile și favorabile incluziunii, să restabilească relații de încredere în toate zonele în care operează: comunități,

angajați, lideri și guverne. Acest lucru este valabil mai ales acum, într-un moment în care incertitudinile politice și economice se cuplează cu inegalitatea socială și cu alți factori care accelerează această neîncredere.

Nu doar guvernele sunt responsabile pentru a impulsiona acest proces. Este timpul ca business-urile să își asume rolul de lideri globali pe acest front și să inițieze un dialog deschis cu guvernele pentru a identifica liniile cele mai eficiente de progres.

Vorbind despre importanța guvernanței corporative, **Bogdan Ion**, Country Managing Partner EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centralea subliniat: *„Știm că printre obiectivele României se numără includerea pieței de capital din România pe lista țărilor care prezintă un potențial substanțial de a trece la statutul de piață emergentă (conform deciziei FTSE Russell din septembrie 2018). Pentru a face pași concreți în această direcție, principiile de guvernanță corporativă de la nivelul UE trebuie adoptate și aplicate fără excepții în întreaga sferă economică locală. De asemenea, cadrul de reglementare și legislativ – fie că vorbim de pieţele de capital, fiscalitate sau de legislația societăților comerciale – trebuie să fie stabil, iar investitorii instituționali încurajați, astfel încât investițiile lor să aducă lichiditatea necesară pieței de capital. Toate acestea vor cataliza creșterea economică sustenabilă pe termen lung*."

Abordarea durabilă, diversitatea forței de muncă și valorificarea potențialului local – factori cheie la nivel global

Guvernanța corporativă poate defini un cadru prin care eforturile organizațiilor de a reconstrui încrederea trec dincolo de prezentarea unui bilanț și includ raportarea valorii intangibile realizate, precum și investiția în capitalul uman. Creșterea durabilă implică și abordarea

problemelor de mediu în lanțurile de aprovizionare, extinderea diversității forței de muncă, valorificarea a ceea ce este mai bun în comunitatea locală. Mai presus de toate, guvernanța corporativă trebuie să conducă la o creștere durabilă și incluzivă.

Pe de altă parte, pentru a valorifica schimbarea, organizațiile private și publice trebuie să reușească să măsoare toți factorii care reflectă crearea de valoare.

”*Comportamentul etic și o cultură organizațională bine adaptată prezentului nu pot fi obținute doar prin legislație sau reglementări. Însă pot fi încurajate prin împărtășirea de bune practici, prin diseminarea informațiilor și prin evidențierea beneficiilor ce decurg din abordarea sustenabilă a activității și raportarea informațiilor non-financiare. Pentru a fi eficientă, guvernanța corporativă are nevoie de mai mult decât un model bun de raportare, are nevoie de oamenii potriviți în pozițiile de conducere hotărâți să o aplice*”, menționează **Sorana Baciu**, **președinte Asociația Administratorilor Independenți (AAI)**

* * *

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 260.000 de angajaţi în peste 700 de birouri din 150 de ţări şi venituri de aproximativ 34,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2018. Reţeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienţilor servicii prin care să beneficieze de oportunităţile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piaţa serviciilor profesionale încă de la înfiinţare, în anul 1992. Cei 800 de angajaţi din România şi Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistenţă fiscală, asistenţă în tranzacţii şi servicii de asistenţă în afaceri

către companii multinaţionale şi locale. Avem birouri în Bucureşti, Cluj-Napoca, Timişoara, Iaşi şi Chişinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informaţii, vizitaţi pagina noastră de internet: www.ey.com.

Despre Asociația Administratorilor Independenți (AAI)

Asociatia Administratorilor Independenți (AAI) este o asociație profesională a cărei misiune este de a promova guvernanța corporativă pentru excelență în afaceri. AAI își propune să contribuie la îmbunătățirea standardelor profesionale ale membrilor din consiliile de administrație, pentru dezvoltarea și cresterea valorii companiilor românești.

AAI este membru ecoDa (Confederația Europeană a Asociațiilor Administratorilor), o organizație non-profit înființată în decembrie 2004 sub incidența legii belgiene. Prin intermediul institutelor naționale ale administratorilor (cele de prim-rang) ecoDa este forum de reprezentare pentru aproximativ 55.000 de membri ai consiliilor de administrație din țări membre ale Uniunii Europene.,

---

Modificări semnificative aduse Ordonanței de Urgență

114/2018

Finalul anului 2018 a venit cu o serie de schimbări legislative majore pentru unele dintre cele mai importante domenii de activitate, printre care sectorul bancar, energetic, al telecomunicațiilor, al construcțiilor, dar și al fondurilor de pensii administrate privat. Este vorba despre deja bine-cunoscuta Ordonanță de Urgență 114/2018, care a introdus, printre altele, noua taxă anunțată inițial drept "taxa pe lăcomie".

În urma avertizărilor nenumărate ale mediului de afaceri privind impactul negativ major al măsurilor prevăzute de aceasta, Guvernul a reconsiderat prevederile incluse și a adus în dezbatere un proiect de modificare a acestei Ordonanțe de Urgență, care vine să răspundă unora dintre îngrijorările exprimate de către mediul de afaceri. Noua Ordonanță de Urgență a fost aprobată în ședința de Guvern de vineri, 29 martie 2019, și publicată în Monitorul Oficial și aduce, printre altele, următoarele modificări Ordonanței de Urgență 114/2018.

Cele mai radicale schimbări se referă la taxa pe activele financiare ale instituțiilor de credit, care a fost regândită aproape complet, fiind modificate următoarele:

- Taxa se datorează semestrial (și nu trimestrial, după cum prevede OUG în vigoare), primul termen de plată fiind 25 august 2019;
- Cota de impozitare, care putea fi de până la 2%/an conform OUG în vigoare nu va putea fi, conform noilor prevederi, mai mare de 0.4%/an, respectiv 0.2% pe an, în funcție de cota de piață a instituției de credit respective;
- Cota de impozitare se poate reduce semnificativ în mai multe cazuri, cum ar fi creșterea volumului creditării, scăderea marjei de dobândă, nivelul marjei de dobândă

raportat la marja de referință (4% pentru 2019) putând ajunge chiar la 0 în anumite situații;
- Taxa pe activele financiare nu se datorează de către instituțiile de credit care înregistrează pierderi, iar, pentru celelalte, cuantumul acesteia este limitată la nivelul profitului contabil obținut;
- Pentru anumite categorii de active financiare nu se datorează taxa, cum ar fi numerarul, credite acordate către și titluri emise de către administrațiile publice, precum și cele care constau în finanțarea celorlalte instituții de credit.

Astfel, în noua variantă, taxa este redusă semnificativ, având un impact mai puțin dramatic asupra sistemului bancar și, prin consecință, asupra costului finanțărilor în piață față de cât se anticipase inițial.

În ceea ce privește sectorul energetic, se vor aplica următoarele în urma adoptării noii OUG:

- rata de rentabilitate a capitalului investit pentru perioada de reglementare 2019 -2024 crește de la 5.66% la 6.9%, cu implicații așteptate în ceea privește creșterea tarifului de distribuție și implicit asupra prețului final pentru consumator;
- pentru clienții casnici, prețul pentru clientul final nu va mai fi definit de piață (cerere/ofertă), ci de către ANRE, furnizarea de energie electrică realizându-se în condiţii reglementate pentru perioada 1 martie 2019 – 28 februarie 2022;
- contribuția anuală de 2% percepută de la titularii de licențe în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale nu se aplică pentru titularii licențelor de exploatare comercială a capacitaților de producere a energiei electrice pe bază de cărbune, precum și a celor de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, pentru care aceasta se stabilește anual prin Ordinul președintelui ANRE;

- producătorii, inclusiv filialele acestora și/sau afiliații aparținând aceluiași grup de interes economic care desfășoară atât activități de extracție, cât și activități de vânzare a gazelor naturale extrase de pe teritoriul României, au obligația să vândă cu prețul de 68 lei/MWh cantitățile de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă către furnizori și clienți finali eligibili, în perioada 1 mai 2019 – 28 februarie 2022 (față de perioada 1 aprilie 2019 – 28 februarie 2022 prevăzută în OUG 114 și față de situația pieței libere de dinainte de intrarea în vigoare a OUG 114).

În cazul fondurilor de pensii administrate privat, s-a suspendat până la data de 31 mai 2019 aplicabilitatea prevederii privind capitalul social minim, care va trebui constituit până la data de 31 decembrie 2019. Pe perioada suspendării prevederii, capitalul social minim necesar este de 4 milioane euro.

În ceea ce privește sectorul telecomunicațiilor, penalitatea de 0,1%/zi de întârziere din cifra de afaceri din anul precedent se va percepe doar în cazul utilizării de frecvenţe radio fără licenţă, nu și pentru utilizarea acestora după expirarea perioadei de valabilitate (după cum se prevedea în OUG inițială). De asemenea, aplicarea amenzii de până la 10% din cifra de afaceri aplicabilă furnizorilor de reţele de comunicaţii electronice care încheie contracte de instalare, întreţinere, înlocuire a reţelelor de comunicaţii electronice sau efectuează lucrări de acces pe proprietăţi, fără existenţa dreptului de acces sau în lipsa autorizaţiei de construire, a fost suspendată până la data de 1 septembrie 2019.

Pe de altă parte însă, nu au fost aduse modificări asupra prevederilor legate de domeniul construcțiilor introduse de OUG 114/2018, deși mediul de afaceri a subliniat că aplicarea facilităților privind impozitul pe venit și contribuțiilor sociale doar companiilor ce realizează cel puțin 80% din cifra

de afaceri din aceste activități este limitativă.

Modificările aduse vin ca răspuns la avertizările și solicitările de consultare din partea mediului de afaceri și prevederile modificate duc astfel la un impact negativ mai redus pentru domeniile afectate.

Autor: Alex Milcev, Partener, Liderul departamentului de Asistență Fiscală și Juridică, EY România

***

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 260.000 de angajaţi în peste 700 de birouri din 150 de ţări şi venituri de aproximativ 34,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2018. Reţeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienţilor servicii prin care să beneficieze de oportunităţile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piaţa serviciilor profesionale încă de la înfiinţare, în anul 1992. Cei 800 de angajaţi din România şi Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistenţă fiscală, asistenţă în tranzacţii şi servicii de asistenţă în afaceri către companii multinaţionale şi locale. Avem birouri în Bucureşti, Cluj-Napoca, Timişoara, Iaşi şi Chişinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informaţii, vizitaţi pagina noastră de internet: www.ey.com

Raport PwC Global CEO Survey pentru România: schimbarea dinamicii pieței forței de muncă este una dintre principalele îngrijorări a directorilor generali

- *Disponibilitatea personalului cu abilități cheie (50%) și schimbarea demografiei forței de muncă (47%) conduc anul acesta în topul îngrijorărilor proprii business-ului la adresa perspectivelor de creștere a organizațiilor din România;*
- *38% dintre liderii de afaceri din România consideră că economia globală își va încetini creșterea în următoarele 12 luni;*
- *Germania rămâne cea mai importantă țară pentru perspectivele de creștere a companiilor din România.*

După cinci ani în care ponderea liderilor de organizații din țara noastră care mizau pe o creștere mai mare a economiei mondiale a fost semnificativ superioară celei a directorilor de companii care prognozau scăderi ale ritmului de creștere, ediția din acest an a studiului aduce o inversare a situației. Un procent mai mare al „pesimiștilor” a mai fost înregistrat doar în 2012 și 2013, atunci când economia românească încerca să iasă dintr-o criză dură și îndelungată.

38% dintre liderii de afaceri din România consideră că economia globală își va încetini creșterea, conform raportului

PwC Global CEO Survey pentru România. Procentul este de aproape trei ori mai mare decât cel înregistrat în ediția de anul trecut a raportului (13%).

La nivelul Europei Centrale și de Est, liderii de organizații își ajustează în scădere previziunile pentru 2019 din cauza incertitudinilor politice și economice tot mai crescute din regiune. 31% dintre directorii generali din regiune se așteaptă la o diminuare a creșterii economice mondiale. În urmă cu un an procentul era de doar 6%.

Incertitudine în privința creșterii – prudența prevalează

Neliniștea legată de o eventuală diminuare a ritmului de creștere a economiei mondiale se traduce într-o scădere a încrederii directorilor generali în performanța propriilor companii, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu. Iar această tendință se manifestă în toate regiunile lumii. La nivelul României, procentul respondenților care se declară foarte încrezători în capacitatea de dezvoltare a propriilor companii în următoarele 12 luni a scăzut la 32%, de la 38% anul trecut și 52% în 2017.

În ceea ce privește evoluția afacerilor pe următorii trei ani, directorii generali sunt mai puțin încrezători, față de anul anterior, în privința perspectivelor de creștere a propriilor companii. În România, mai puțin de un sfert (23%) dintre respondenți sunt foarte încrezători în creșterea veniturilor propriilor organizații, aproximativ jumătate din nivelul înregistrat în ediția precedentă.

Confruntate cu noile realități (populism, protecționism, bariere comerciale și pe piața muncii), organizațiile își întorc privirea spre interior și se bazează preponderent pe resursele interne pentru a stimula creșterea veniturilor în următoarele 12 luni. Astfel, circa trei sferturi dintre directorii generali se concentrează pe eficiența operațională și, într-o proporție apropiată, pe creșterea organică. De

asemenea, circa trei din cinci dintre liderii de organizații la nivel global și în Europa Centrală și de Est au în vedere lansarea de noi produse și servicii. Procentul omologilor din România care intenționează să demareze o astfel de inițiativă pentru a genera venituri în creștere este semnificativ mai mic (43%).

Diminuarea optimismului directorilor generali influențează planurile lor de dezvoltare dincolo de granițele țărilor în care își desfășoară activitatea. Ca urmare a volatilității economiei globale, liderii de organizații par să fie mai puțin siguri cu privire la planurile de expansiune în afara piețelor interne. Mai mult de o treime (35%) dintre respondenții din România consideră că expansiunea devine incertă. Drept urmare, nu știu ce teritorii să nominalizeze atunci când sunt întrebați care sunt cele mai importante trei țări – altele decât cea în care își desfășoară activitatea – pentru perspectivele de creștere a propriei organizații în următoarele 12 luni.

Pentru România, Germania (30%) rămâne cea mai importantă țară pentru perspectivele de creștere, și se menține de ani buni pe această poziție. Procentul este în scădere de la 43% în anul 2018. Ea este urmată anul acesta, la mare distanță, de Franța (12%) și Statele Unite ale Americii (10%, față de 41% în ediția precedentă). Aceasta din urmă la egalitate cu Marea Britanie și Bulgaria.

La nivelul Europei Centrale și de Est, SUA resimt o scădere semnificativă a procentajului respondenților (de la 37% în 2018, la 18%). Astfel, Germania redevine cea mai bună piață pentru creștere. Deși procentul directorilor generali care o au în vedere atunci când caută soluții pentru majorarea veniturilor s-a diminuat de la 35% în anul precedent la 28%. China păstrează a treia poziție în topul piețelor pentru creștere (18%, la egalitate cu SUA).

Escaladarea tensiunilor comerciale, accentuarea

protecționismului și impactul incert al politicilor publice conduc inerent la scăderea încrederii directorilor de companii și a disponibilității acestora de a investi sau de a-și asuma riscuri. Gradul de preocupare al directorilor generali din România este mai ridicat decât al omologilor la nivel global și din regiune în ceea ce privește un număr mare de potențiali factori care pot amenința perspectivele de creștere. Prima poziție a clasamentului îngrijorărilor este ocupată, la fel ca în 2018, de infrastructura inadecvată – aproape două treimi (62%) dintre liderii de companii din țara noastră declarându-se extrem de preocupați de acest aspect. Același procent este înregistrat anul acesta și de incertitudinea politicilor publice. Următoarele două provocări, în opinia a circa jumătate dintre respondenții din România, sunt legate de forța de muncă – disponibilitatea personalului cu abilități cheie (50%) și schimbarea demografiei forței de muncă (47%). Liderii de afaceri din țara noastră își îndreaptă atenția și asupra modalităților prin care companiile pe care le conduc se pot adapta la creșterea populismului, care încheie anul acesta lista celor mai importante cinci eventuale amenințări.

Dintre factorii societali (externi afacerilor), dincolo de provocările, deja consacrate, care îi preocupă pe liderii din regiune, cum ar fi incertitudinea geopolitică și cea privind politicile publice, reglementarea excesivă directorii generali din România au pentru 2019 câteva motive de îngrijorare specifice. Astfel, ei se simt amenințați într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu omologii lor de la nivel regional de infrastructura inadecvată, volatilitatea cursului valutar și populism.

„O infrastructură insuficient dezvoltată conduce, printre altele, la creșterea costurilor și a duratei de livrare a comenzilor și scade atractivitatea României în ochii posibililor investitori interesați să dezvolte noi unități de producție. Temerea legată de volatilitatea cursului valutar s-a dovedește a fi îndreptățită, dată fiind creșterea bruscă a

cotației euro în raport cu moneda națională de la începutul acestui an. Mediul de afaceri este foarte sensibil la multe dintre deciziile care au influențat mersul economiei în ultimul an. Transparența împreună cu predictibilitatea economică și legislativă sunt cele mai solicitate elemente în dialogul cu decidenții guvernamentali pentru ca dezvoltarea companiilor din România și continuarea programelor investiționale să se poată realiza pe baze solide", spune **Ionuț Simion, Country Managing Partner, PwC România.**

Discutând despre potențialele amenințări proprii businessului, cu posibil impact asupra perspectivelor de dezvoltare a organizației, talentele, tehnologia și consumatorii continuă să reprezinte principalele provocări pe agenda liderilor de organizații.

Deficitul de competențe și informații relevante pentru afaceri – cursa pentru atragerea talentelor

În era tehnologiei, informația este rege. Directorii executivi recunosc că se confruntă cu dificultăți în procurarea și gestionarea informațiilor necesare în procesul decizional. Iar cauzele sunt legate, adesea, de capacitatea propriilor organizații de a genera date adecvate. Există un decalaj informațional semnificativ, în pofida investițiilor masive făcute în infrastructura IT de-a lungul anilor. Directorii acuză faptul că, în continuare, nu primesc suficiente informații relevante de care au nevoie pentru a lua decizii importante referitoare la stabilitatea și succesul pe termen lung al afacerilor.

În opinia liderilor de afaceri din țara noastră, pe primul loc ca importanță se află previziunile financiare (97%), urmate la mică distanță de prestigiul mărcii pe piață (95%) și de datele privind clienții (93%). Informațiile privind nevoile angajaților (90%) ocupă poziția a patra în topul datelor esențiale pentru procesul decizional. Similar cu omologii din regiune, circa opt din zece dintre directorii de companii din

țara noastră sunt interesați de implicațiile și riscurile fiscale ce derivă din propriile decizii.

Directorii generali sunt conștienți de riscurile de securitate și confidențialitatea datelor pe care le presupun noile tehnologii și iau măsuri în acest sens. 78% dintre liderii de afaceri din țara noastră afirmă că organizația lor este rezistentă în fața unor atacuri cibernetice și se poate redresa rapid. De asemenea, 87% dintre participanții la studiu sunt de părere că organizațiile pe care le conduc dau dovadă de agilitate în demersul de conformare la prevederile din ce în ce mai restrictive privind confidențialitatea și utilizarea etică a datelor pe care le dețin.

În ceea ce privește atragerea de noi talente, deși recunosc că este o provocare tot mai mare să găsească pe piață angajați talentați și în ciuda unor predicții cu privire la faptul că tehnologia va elimina multe locuri de muncă, directorii generali rămân în general optimiști cu privire la creșterea numărului de angajați în organizațiile lor în următoarele 12 luni. Dar demersul de a-și crește numărul de angajați nu este deloc ușor. Companiile sunt angrenate într-o adevărată „vânătoare” de talente pentru a-și acoperi deficitul de competențe. Pe măsură ce schimbările tehnologice continuă să perturbe modul de funcționare a economiei și a societății în ansamblu, angajații care posedă abilități digitale și de analiză a datelor sunt din ce în ce mai căutați și mai greu de găsit. Pe de altă parte, nevoia de angajați cu „soft skills” rămâne acută. 78% dintre directorii generali la nivel regional consideră că este mai dificil să facă angajări în sectorul lor de activitate. Procentul este covârșitor la nivelul României unde 90% dintre cei intervievați declară că a devenit dificil să recruteze.

Atunci când vine vorba despre acoperirea deficitului de competențe în propriile organizații, directorii generali admit că nu există o rețetă rapidă. Soluțiile vin mai degrabă dintr-o abordare pe termen lung (și adesea mai costisitoare), iar

acest lucru reiese din răspunsurile liderilor de afaceri din toate regiunile analizate în studiu. În acest sens, recalificarea și perfecționarea continuă a angajaților este metoda cel mai des utilizată pentru a reduce diferențele de competențe. Directorii generali din România tind să se bazeze, într-o măsură mai mare decât omologii la nivel regional, pe stabilirea unei relații directe cu instituțiile de învățământ ca pepinieră de talente. 27% dintre aceștia menționează recrutarea direct din instituțiile de învățământ drept cel mai important aspect pentru reducerea decalajului de competențe în cadrul organizației.

„Pentru a profita cât mai bine de avantajele tehnologiei și globalizării, factorul uman trebuie păstrat pe primul plan. Valorizarea elementului uman într-o lume tot mai virtuală și angrenată într-o cursă a tehnologiilor care ne schimbă permanent viața este o condiție esențială pentru a asigura dezvoltarea pe termen lung. Strategiile de resurse umane sunt într-o continuă transformare, mai ales atunci când automatizarea și Inteligența Artificială devin o constantă pe prima pagină a agendei directorilor generali, aceștia dorindu-și o forță de muncă tot mai agilă și versatilă” consideră **Ionuț Simion, Country Managing Partner, PwC România.**

Inteligența Artificială – cât de aproape este viitorul

Pentru deblocarea potențialului intern de creștere în organizațiile lor, directorii generali acordă o atenție deosebită dezvoltării tehnologiilor emergente, precum Inteligența Artificială (Artificial Intelligence, AI). S-a vorbit des în ultimii ani despre potențialul pentru afaceri al utilizării cu succes a acestor tehnologii. Există, fără îndoială, diferențe de opinie asupra modului în care liderii de organizații privesc impactul AI în societate și rolul pe care guvernele ar trebui să-l joace în dezvoltarea Inteligenței Artificiale.

Nu mai puțin de 76% dintre directorii generali din România

sunt de acord cu faptul că Inteligența Artificială le va schimba în mod semnificativ modelul de afaceri în următorii cinci ani. Respondenții din zona Europei Centrale și de Est sunt puțin mai moderați în această privință, procentul fiind mai mic (64%). Deși împărtășesc o viziune comună în ceea ce privește influența pe care Inteligența Artificială o va avea asupra mediului de afaceri, cei mai mulți directori generali recunosc că nu au introdus încă inițiative AI în organizația lor. Procentul liderilor de organizații din regiune (69%) și din țara noastră (72%) care afirmă că nu au implementat încă AI este mai mare față de cel înregistrat la nivel global (58%).

Lucrurile devin ușor complicate atunci când se discută despre consecințele pe care AI le va avea asupra locurilor de muncă. În Europa Centrală și de Est și în România, directorii generali sunt mai pesimiști referitor la această chestiune. 56% și respectiv 60% dintre liderii de organizații consideră că Inteligența Artificială vă înlocui mai multe locuri de muncă comparativ cu cele pe care le va crea.

Directorii generali admit că Inteligența Artificială (AI) este benefică pentru societate și că va avea un impact mai mare decât Internetul. Însă este nevoie de comunicare pentru ca oamenii să capete încredere, iar implicarea Guvernelor este esențială pentru dezvoltarea AI. Șefii companiilor trebuie să se concentreze pe execuție – creșterea veniturilor și dezvoltarea afacerii, eficiență operațională, abordarea deficitului de informații relevante și talente etc. De aceea, introducerea de tehnologii avansate, de pe urma cărora să se capteze valoare și beneficii conexe, trebuie făcută într-un cadru mai larg, societal, necesar pentru a favoriza dezvoltarea durabilă și prosperitatea. Fiecare afacere se va confrunta cu provocările AI, însă nicio organizație nu le va putea aborda singură.

Despre raport

PwC a realizat 1.378 de interviuri cu directori generali din 91 de țări, în ultimul trimestru din 2018. Pentru a IX-a ediție a raportului asupra principalelor rezultate pentru România au fost efectuate 60 de interviuri cu directori generali din țara noastră.

Despre PwC

Scopul PwC este de a construi încredere în sânul societății și de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Firmele din rețeaua PwC ajută organizațiile și indivizii să creeze valoarea adăugată de care au nevoie. Suntem o rețea de firme prezentă în 158 de țări cu mai mult de 250.000 de specialiști dedicați oferirii de servicii de calitate de audit, consultanță fiscală și consultanță pentru afaceri. Spuneți-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră și descoperiți mai multe informații despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.

A.N.A.F. poate popri alocația de stat pentru copii | Marilena Ene

A.N.A.F. (Agenţia Naţională de Administrare Fiscală) poate încălca legea şi nimeni nu spune nimic?

Până când nu trăieşti experienţe personale, nu îţi dai seama de abuzurile pe care o autoritate a statului le poate face atunci când aplică legea trunchiat!

Nimeni şi nimic nu se opune ca A.N.A.F. să efectueze acţiuni de executare silită, atunci când debitorul, persoană fizică sau juridică, nu îşi execută la termen obligaţiile fiscale rezultate din titluri de creanţă fiscală, **comunicate legal şi în termen** (despre comunicarea titlurilor de creanţă fiscală în următorul articol), care constituie titlu executoriu.

Una dintre modalităţile de executare silită este poprirea, atât a conturilor bancare ale debitorului, cât şi a veniturilor obţinute de o persoană fizică (despre dubla poprire în următorul articol).

Poprirea conturilor bancare deţinute de persoanele fizice este o activitate pe care A.N.A.F., în calitate de organ fiscal, o realizează în temeiul Codului de procedură fiscală, ale cărui prevederi se coroborează cu dispoziţiile Codului de procedură civilă.

Cel puţin aşa se scrie în art. 3 alin. (2) din Codul de procedură fiscală:

„(2) Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil şi ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorităţi publice şi contribuabili/plătitori.”

La prima vedere, nu pare a fi o dispoziţie legală care să genereze dispute juridice semnificative, însă atunci când se ajunge la executarea silită a veniturilor obţinute de persoane fizice, devine foarte importantă.

Prin art. 729 din Codul de procedură civilă se stabilesc limitele urmăririi veniturilor băneşti ale unui debitor, persoană fizică.

Pentru a nu greşi în interpretare, preluăm mai jos textul alineatului (1) *ad litteram*:

„(*1) Salariile şi alte venituri periodice, pensiile acordate*

în cadrul asigurărilor sociale, precum şi alte sume ce se plătesc periodic debitorului şi sunt destinate asigurării mijloacelor de existenţă ale acestuia pot fi urmărite:

1. *a) până la jumătate din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligaţie de întreţinere sau alocaţie pentru copii;*
2. *b) până la o treime din venitul lunar net, pentru orice alte datorii*."

De asemenea, nu trebuie uitat alineatul (7) din acelaşi articol, care prevede:

„(7) Alocaţiile de stat şi indemnizaţiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum şi orice alte asemenea indemnizaţii cu destinaţie specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru niciun fel de datorii."

Cu alte cuvinte, un creditor nu poate popri veniturile din salarii ale unui debitor, persoană fizică, decât limitat, iar anumite venituri, de tipul alocaţiei de stat, nu pot fi deloc urmărite silit.

Statul, în calitate de creditor, nu poate avea drepturi mai mari decât alt creditor şi prevederile din Codul de procedură fiscală sunt clare în acest sens. Chiar dacă am face abstracţie de articolul 3 alin. (2) de mai sus, totuşi există şi articolul 236 alin. (4) din Codul de procedură fiscală. În acest articol se prevede: „*Sumele ce reprezintă venituri băneşti ale debitorului persoană fizică, realizate ca angajat, pensiile de orice fel, precum şi ajutoarele sau indemnizaţiile cu destinaţie specială sunt supuse urmăririi la plătitorul venitului numai în condiţiile Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările ulterioare*".

Interpretând juridic, coroborând aceste dispoziţii din Codul de procedură fiscală şi din Codul de procedură civilă, se

poate trage doar concluzia că organul fiscal nu poate popri integral venitul lunar net al unui angajat şi nu poate popri veniturile din alocaţii de stat încasate în conturile bancare.

Concluzia este răsturnată de aplicarea în practică de către A.N.A.F. a dispoziţiilor legale.

În adresa de înfiinţare a popririi standard aprobată prin Ordinul preşedintelui A.N.A.F. nr. 63 din 9 ianuarie 2017, astfel cum a fost modificat prin Ordinul preşedintelui A.N.A.F. nr. 673 din 15 martie 2018, nu este inclusă nicio referire la aceste tipuri de venituri sau la art. 236 alin. (4) din Codul de procedură fiscală.

Care este efectul practic al modului de elaborare a adresei de înfiinţare a popririi?

Banca nu face distincţie şi popreşte integral toate veniturile din contul persoanei fizice indiferent de titlul cu care este încasat.

De ce angajaţii unei bănci încalcă legea?

Pentru că adresa de înfiinţare a popririi nu are nicio explicaţie suplimentară, aşa cum regăsim în adresele standard de înfiinţare a popririi transmise de către executorii judecătoreşti.

Şi, mai ales, pentru că în art. 336 alin. (1) lit. k) din Codul de procedură fiscală se prevede expres că nerespectarea obligaţiilor ce îi revin terţului poprit, potrivit art. 236 alin. (9)-(11), constituie contravenţie şi se sancţionează cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari.

Concluzie: A.N.A.F. încalcă legea şi contribuabilul este afectat grav, întrucât nu mai are acces la banii săi. Iar singura soluţie este contestaţia la executare silită, care se soluţionează în primă instanţă în 4-6 luni, regula fiind că

primul termen de judecată se stabileşte la minimum 3 luni de la data înfiinţării popririi.

Autor: Lector univ. dr. Marilena Ene

Evoluţii recente în fiscalitatea internaţională şi europeană – ATAD, MLI, CC(C)TB

O serie de inițiative de la nivel internațional vizează modificări în legislațiile fiscale naționale și internaționale și au ca obiective principale adaptarea regulilor fiscale la noile modele de business și contracararea posibilităților de planificare fiscală agresivă. Punctul de plecare pentru o mare parte dintre acestea îl constituie planul de acțiuni elaborat în 2013 de către OCDE, intitulat „Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting” (planul de acțiune BEPS).

Printre cele mai importante inițiative din fiscalitatea internațională se numără Directiva UE 2016/1164 (Anti-Tax Avoidance Directive – ATAD), Instrumentul multilateral OCDE (Multilateral Instrument – MLI), propunerile de directive la nivel UE privind o bază fiscală (consolidată) comună a societăților (Common Corporate (Consolidated) Tax Base – CC(C)TB), precum și inițiativele la nivel OCDE și UE în legătură cu dezvoltarea unor noi reguli pentru impozitarea sectorului digital.

Directiva UE 2016/1164 (Anti-Tax Avoidance Directive – ATAD) face parte dintr-un pachet de măsuri al Comisiei

Europene împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale și este o componentă dintr-o serie cuprinzătoare de măsuri avute în vedere în *Planul de acțiune privind impozitarea echitabilă și eficientă a întreprinderilor* – prezentat de Comisie la 17 iunie 2015. Scopul ATAD a fost acela de a oferi un cadru comun la nivelul UE pentru punerea în aplicare a rezultatelor proiectului OCDE/G20 împotriva erodării bazei impozabile și transferului profiturilor (BEPS).

ATAD se adresează contribuabililor supuși impozitului pe profit în cel puțin un stat membru și prevede măsuri ce vizează 5 domenii specifice:

- Limitarea deductibilității costurilor de îndatorare
- Impozitarea la ieșire (exit tax) în cazul transferurilor de active / transferul rezidenței fiscale / activității unui sediu permanent
- Regula generală anti-abuz
- Reguli privind societățile străine controlate (CFC)
- Reguli privind combaterea tratamentului neuniform al instrumentelor sau entităților financiare hibride.

În prezent, la un an de la adoptarea ATAD, la nivel UE a avut loc adoptarea unei noi directive, Directiva 2017/952 (ATAD II), care aduce modificări față de ATAD cu privire la regulile referitoare la combaterea tratamentului neuniform al instrumentelor sau entităților financiare hibride.

Ce s-a întâmplat în România? Primele patru măsuri ale ATAD I (toate, mai puțin regulile privind tratamentul instrumentelor/entităților hibride) au fost transpuse în Codul Fiscal începând cu 1 ianuarie 2018 – cu un an înainte de termenul impus în cuprinsul Directivei. Pentru ATAD II (ce vizează regulile privind tratamentul neuniform al elementelor hibride), primul termen de transpunere în legislația statelor membre este 31 decembrie 2019. ATAD II nu a fost încă transpusă în legislația din România.

Dacă vorbim de MLI (Instrumentul multilateral OCDE-Multilateral Instrument),acesta a fost dezvoltat și negociat într-un grup de țări constituit la nivelul OCDE și are drept scop implementarea măsurilor din cadrul pachetului BEPS, referitoare la tratatele de evitare a dublei impuneri printr-o operațiune comună care să evite necesitatea negocierilor bilaterale între state.

MLI va duce la modificarea modului de aplicare a mii de tratate bilaterale de evitare a dublei impuneri, implementând măsuri anti-abuz precum cele privind prevenirea acordării în situații neadecvate a beneficiilor rezultate din tratatele de dublă impunere.

MLI a fost semnat de România în 2017, însă nu a fost și ratificat. Prin urmare, nu este deocamdată aplicabil în legătură cu tratatele de dublă impunere încheiate de România.

În ceea ce privește CCTB și CCCTB (Common Corporate (Consolidated) Tax Base – CC(C)TB), acestea reprezintă două propuneri de Directive UE legate de: armonizarea la nivelul statelor membre a regulilor de calcul a bazei de impozitare supuse impozitului pe profit (dar nu și a cotei de impozitare), precum și introducerea de reguli privind consolidarea fiscală din punct de vedere al impozitului pe profit și repartizarea veniturilor la nivelul entităților unui grup pe baza unei formule de calcul.

Printre avantajele și obiectivele urmărite deintroducerea CCTB și CCCTB se numără:

- reducerea semnificativă a costurilor administrative și a obstacolelor pentru companiile transfrontaliere din UE;
- oferirea posibilității la nivelul companiilor de a compensa profiturile obținute într-un stat membru UE cu pierderile obținute într-un altul;
- asigurarea unui sistem stabil și transparent la nivelul UE;

- asigurarea unei certitudini juridice sporite la nivelul companiilor;
- reducerea obstacolelor fiscale (cum ar fi dubla impunere) sau combaterea practicilor de evitare a impozitării, stimularea investițiilor în cercetare și dezvoltare etc.

Toate aceste inițiative din fiscalitatea internațională și europeană pot avea un impact semnificativ atât la nivelul companiilor (care pot fi puse în situația de a-și regândi modelul operațional și cel de finanțare), precum și la nivelul statelor care vor implementa respectivele măsuri fiscale.

Astfel, este sigur că statele respective vor fi nevoite să preîntâmpine impactul acestor măsuri din perspectiva atragerii de investiții și dezvoltării mediului de afaceri, într-o economie globală în care întreprinderile multinaționale se adaptează din ce în ce mai rapid modificărilor legislative. Rămâne de văzut în ce măsura (și cu ce viteză) se va adapta legislația fiscală din România la ceea ce oferă peisajul fiscal global, în ideea de a beneficia de oportunități și de a atrage într-o mai mare măsură investiții străine (care vor genera un impact pozitiv mai mult decât necesar la nivel macroeconomic).

Autor: Andra Cașu, Partener Asociat, Departamentul de Asistență Fiscală și Juridică, EY România

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 260.000 de angajaţi în peste 700 de birouri din 150 de ţări şi venituri de aproximativ 34,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2018. Reţeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienţilor servicii prin care să beneficieze de oportunităţile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piaţa

serviciilor profesionale încă de la înfiinţare, în anul 1992. Cei 800 de angajaţi din România şi Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistenţă fiscală, asistenţă în tranzacţii şi servicii de asistenţă în afaceri către companii multinaţionale şi locale. Avem birouri în Bucureşti, Cluj-Napoca, Timişoara, Iaşi şi Chişinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informaţii, vizitaţi pagina noastră de internet: www.ey.com

---

Tehnologia smart schimbă munca în „combinat”

Revoluția industrială 4.0 transformă o fabrică care operează cu tehnologie convențională într-una inteligentă prin integrarea sistemelor informatice avansate și tehnologiilor viitorului. Datorită aplicării celor mai inovatoare tehnologii digitale se poate constata și o “evoluție” semnificativă a numeroaselor instrumente de îmbunătățire continuă, cum ar fi Lean Six Sigma (LSS).

Metodologia DMAIC, pe care se centrează Lean Six Sigma, se bazează pe date pentru a cunoaște în profunzime problemele. Datele sunt necesare pentru a genera orice îmbunătățire a procesului. Identificarea corectă și la timp a problemei-cheie se bazează pe integritatea datelor și pe obținerea datelor în timp real.

Trecerea de la statistica descriptivă la analiza predictivă

Ca parte din revoluția industrială 4.0, folosirea senzorilor permite colectarea datelor pe întreg lanțul de valoare. Această abordare conduce la sofisticarea analizei în vederea planificării și face tranziția de la statistică descriptivă la analiza predictivă a datelor.

În contrast cu planificarea convențională a producției, datele furnizate de senzori permit planificarea în timp real a producției concomitent cu optimizarea dinamică a logisticii, transportului și managementul stocurilor.

Puterea mult mai avansată a analizelor îmbunătățește performanța proiectelor Lean Six Sigma: în special timpul de colectare a datelor și analiza procesului sunt mai rapide. Deci permite accelerarea etapelor de definire, măsurare, analiză, îmbunătățire și control pentru a cunoaște în detaliu procesul și a evidenția cauzele-rădăcină care influențează deviația standard (conceptul cheie al Lean Six Sigma) și trebuie eliminate pentru a optimiza procesul.

Spre exemplu în etapa de definire, cu ajutorul senzorilor și dispozitivelor conectate la internet datele pot fi transmise unui smartphone sau unei tablete pentru a monitoriza abaterile în procese sau produse. În etapa de măsurare accelerarea colectării datelor și eliminarea erorilor umane de colectare a acestora contribuie foarte mult la acuratețea și integritatea datelor.

Alertele și puterea datelor predictive în Lean Six Sigma

Companiile care folosesc tehnologie convențională pot avea date descriptive și pentru a primi semnalul unor defecțiuni. În cazul acestora alerta este semnalată când defecțiunea a apărut, în timp ce puterea datelor predictive permite măsurarea gradului de uzură a unui utilizaj și alertarea utilizatorului înainte ca acel utiliaj să se defecteze. Prin urmare permite adoptarea cu promptitudine a contra-măsurilor

necesare pentru a anticipa viitorul și pentru a cunoaște în prealabil posibilele relații cauză-efect.

Relevanța utilizării tehnologiei în implementarea metodologiei Lean Six Sigma se demonstrează și în cazul etapei de analiză. Implementarea convențională prevede identificarea și prioritizarea cauzelor rădăcina urmate de eliminarea acestora.

Un set de instrumente cantiative și calitative sunt accesate pentru a descrie cât mai bine procesul. Cu ajutorul senzorilor și al dispozitivelor conectate la internet, procesul de identificare a cauzelor rădăcină se accelerează semnficativ.

Similar și pentru cazul etapei de îmbunătățire, când cauzele rădăcina sunt eliminate, se monitorizează impactul măsurilor corective și se consolidează comportamente și practici în vederea respectării nivelului critic de calitate (CTQ).

Faza de control evidențiază impactul pozitiv al Internetului lucrurilor (IoT) care trebui să se integreze în orice platforma de operare sau bază de date. Monitorizarea trebuie să fie făcută în orice condiții, datele să fie confidențiale și sigure.

Internetul lucrurilor duce la următorul nivel conectivitatea

Aplicațiile bazate pe Internet lucrurilor fac parte din viața noastră și multe activități umane și industriale se bazează pe această tehnologie. Tranziția de la sursele de energie la automatizare, tehnologia informației și producția automatizată până la conectivitate a schimbat procesul de producție.

Fabrica inteligentă se bazează pe senzori și dispozitive, pe un ecosistem care depinde de foarte mulți factori. Acest ecosistem utilizează Internetul lucrurilor (IoT), Big Data și integrează lumea fizică cu lumea digitală. Ceea ce reușește să schimbe revoluția industrială 4.0 este tranziția de la ciclul de produs centrat pe client la ciclul de produs centrat pe experiența clientului.

Înainte de revoluția industrială 4.0 clientul nu era implicat în ciclul de produs de la inițiere până la faza de feedback. Acum experiența clientului devine vitală pentru succesul oricărei companii. Industria 4.0 poate crea valoare pe parcursul întregului ciclu de viață al produsului, procesului sau serviciului. Rezultatul acestei revoluții poate fi un obiect, dar și un serviciu conceput pentru un utilizator final, a cărui dezvoltare este condusă de inovație în mai multe domenii: IT, sisteme integrate, producție, tehnică de automatizare. Toate acestea utilizate pentru a oferi rezultate rapide și de calitate.

Autor: Constantin Măgdălina, Expert, Tendințe și tehnologii emergente

* * *

Despre Constantin Măgdălina

Constantin Măgdălina are o experienţă profesională de 9 ani, timp în care a lucrat la companii multinaţionale, atât în ţară cât şi în străinătate. Constantin are un Master în Marketing şi Comunicare la Academia de Studii Economice Bucureşti. Este certificat Lean Six Sigma şi ITIL (IT Information Library®) ceea ce-i facilitează o bună înţelegere a proceselor şi transformărilor din cadrul organizaţiilor. Pe de altă parte certificarea obţinută de la Chartered Institute of Marketing îi completează expertiza de business. În cei peste 4 ani de activitate în cadrul unei companii din Big 4 a iniţiat şi coordonat studii ce analizau aspecte legate de mediul de afaceri din România. Printre acestea se află previziunile economice de creştere ale firmelor în 2013-2016, managementul cunoştinţelor, experienţa de cumpărare în era consumatorilor digitali, social media și mediul de afaceri românesc, utilizarea dispozitivelor mobile în România. Este autor a numeroase articole cu teme legate de inovaţie, eficientizarea proceselor de afaceri, social media, transformarea digitală, tendinţe şi tehnologii emergente. Este invitat ca vorbitor la

numeroase evenimente şi conferinţe de business.

Contribuția de 2% la bugetul ANRE. Legalitate și oportunitate

Rezumat: Cu toate că prezenta lucrare ar fi putut oricând avea ca titlu zicerea lui Eugen Ionescu potrivit căreia „Raționea omului slab este nebunie” pentru a descrie în cât mai puține cuvinte reglementarea analizată, ne-am hotărât totuși ca titlul și conținutul analizei să rămână într-un registru tehnic, juridic, pentru a ne fi de folos și în cazul unor reglementări similare, ce nu par, la acest moment, puțin probabile.

În analiza noastră, vom aborda textul de lege nou-introdus din următoarele perspective: (i) natura juridică a contribuției bănești la bugetul ANRE; (ii) legalitatea prin prisma conformității cu normele constituționale și europene.

Summary: Although this article could have been entitled under Eugen Ionescu’s saying that “The reasoning of the weak is madness” to describe in fewer words the analyzed provisions, we have decided that the title and content of the analysis remain in a technical and legal register, in order to be useful also in the case of similar regulations, which at this moment do not seem unlikely.

In our analysis, we will approach the newly introduced provisions from the following perspectives: (i) the legal nature of the financial contribution to the budget of ANRE; (ii) the legality from the point of view of complying with

constitutional and European rules.

Așa cum rezultă din titlu, textul de lege ce va constitui obiectul acestei analize este reprezentat de nou-introdusul art. 2 alin. (3)[1] din O.U.G. nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei („**O.U.G. nr. 33/2007**"), introdus prin celebra Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 114/2018 („**O.U.G. nr. 114/2018**"), denumită generic și „*Ordonanța Lăcomiei*".

Conform acestui text de lege nou-introdus:

„*Contribuția bănească percepută de la titularii de licențe în domeniul energiei electrice, al energiei electrice și termice în cogenerare pentru componenta energia electrică, al gazelor naturale* ***este egală cu 2% din cifra de afaceri realizată de aceștia din activitățile ce fac obiectul licențelor acordate de ANRE****, cifră de afaceri calculată conform reglementărilor ANRE aprobate prin ordin al președintelui ANRE cu avizul Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză*" (s.n.)

Trebuie precizat că, anterior acestei reglementări, nivelul contribuției era într-o proporție mult inferioară, respectiv la 0,1% din cifra de afaceri a titularilor de licențe, creșterea contribuției prin această lege fiind una semnificativă, de 20 de ori față de valorile inițiale.

În analiza noastră, vom aborda textul de lege nou-introdus din următoarele perspective: (i) natura juridică a contribuției bănești; (ii) legalitatea prin prisma conformității cu normele constituționale și europene.

1. Natura juridică a contribuției introduse prin art. 2 alin. (3)[1] din O.U.G. nr. 33/2007

În raport de destinația sumelor achitate cu titlu de contribuție bănească descrisă de art. 2 alin. (2) din O.U.G. nr. 33/2007, respectiv finanțarea cheltuielilor curente și de

capital ale ANRE, este mai mult decât evident că această prelevare se circumscrie unei contribuții financiare reglementate de art. 56 din Constituția României.

Aceste contribuții sunt definite de doctrină ca *sume încasate de diferite întreprinderi sau instituții publice de la persoane fizice sau juridice, pentru avantaje reale sau potențiale de care acestea beneficiază*[2].

Mai mult, aceiași autori relevă faptul că, în lumina reglementărilor interne, aceste contribuții se împart în două categorii, respectiv contribuțiile datorate fondurilor speciale extrabugetare și contribuțiile sociale.

Alți autori remarcă împrejurarea că legislația românească mai face vorbire și despre fondurile speciale, reglementate de art. 2 alin. (1) pct. 28 din Legea nr. 500/2002 a finanțelor publice („**Legea finanțelor publice**”), care nu pot fi nimic altceva decât contribuțiile financiare reglementate de art. 56 din Constituție[3].

Nu trebuie uitat faptul că aceste contribuții au fost privite de literatura de specialitate ca fiind taxe parafiscale, respectiv acele taxe cu care se suplimentează/finanțează bugetul unor instituții/autorități pentru acestea să-și poată îndeplini corespunzător misiunea[4].

În studiul său, același autor a remarcat că, deși sunt instituite prin lege, asemenea impozitelor, aceste contribuții/taxe parafiscale sunt veritabile *„dezmembrăminte”* ale impozitelor și taxelor fiscale, întrucât finalitatea lor este diferită, **respectiv sunt legal dirijate spre beneficiul diferitelor instituții și/sau organisme cărora statul consideră oportun să le asigure realizarea – pe această cale – a unor resurse bănești.**

De altfel, este de observat faptul că, în privința acestor contribuții, sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 139

alin. (3) din Constituția României, potrivit cărora sumele reprezentând contribuțiile la constituirea unor fonduri se folosesc, în condițiile legii, numai potrivit destinației acestora.

În concluzie, ceea ce este relevant atât pentru studiul de față, cât și pentru analiza în general a acestor tipuri de contribuții este dat de specificul lor, respectiv:

- debitorii acestor contribuții sunt numai beneficiarii reali sau potențial avantajați;
- sumele reprezentând aceste contribuții finanțează bugetul unei întreprinderi sau a unei instituții publice, fiind afectate în mod exclusiv cheltuielilor și costurilor acelei instituții;
- sunt instituite prin lege.

2. Legalitatea prin prisma conformității cu normele constituționale și europene

Când încercăm să analizăm constituționalitatea unei măsuri în materie fiscală, este mai mult decât evident că primele noastre gânduri conduc la concluzia că acea măsură trebuie interpretată prin filtrul *principiului justei așezări a sarcinilor fiscale*, reglementat de art. 56 alin. (2) din Constituție.

În mod indubitabil, nu face obiectul discuției necesitatea existenței unei asemenea contribuții, dat fiind faptul că, în principiu, autoritatea de reglementare în domeniul energiei se confruntă cu probleme complexe, ce necesită o logistică aparte și cheltuieli diverse, ci ne întrebăm cu privire la legalitatea din perspectivă constituțională a unei măsuri în sine de majorare a unui contribuții preexistente.

În primul rând, o întrebare care ar putea surescita ceva dispute ar fi dacă o măsură legislativă prin care se majorează o contribuție preexistentă, iar nu una prin care se instituie o contribuție, poate face obiectul unui control de

constituționalitate, având în vedere că nu se contestă, la *prima facie*, necesitatea existenței ei?

Din punctul nostru de vedere, răspunsul nu poate fi decât afirmativ, având în vedere considerentele ce au valoare de idei îndrumătoare pe care Curtea Constituțională le-a reținut în Decizia nr. 6/1993 cu privire la principiul justei așezări a sarcinilor fiscale potrivit cărora: *„fiscalitatea trebuie să fie nu numai legală, ci* ***și proporțională, rezonabilă****, echitabilă și să nu diferențieze impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni”*[5].

2.1. Rezonabilitatea măsurii

Observând că însăși Curtea Constituțională vorbește de rezonabilitate în analiza făcută prin raportare la principiul justei așezări a sarcinilor fiscale, este mai mult decât evident că rezonabilitatea unei legi nu trebuie analizată numai la momentul edictării acesteia, ci și pe parcursul existenței ei, cu privire la modificările legislative ce se impun.

Nedorind să insistăm prea mult asupra acestui subiect, precizarea anterioară considerăm că se impune pentru a preveni orice posibil argument, nefondat firește, potrivit căruia principiul justei așezări a sarcinilor fiscale se raportează numai la momentul instituirii unei sarcini fiscale, iar nu și la momentul modificării cuantumului unei contribuții financiare.

Firește că o asemenea discuție nu poate fi purtată, în cadrul jurisdicției constituționale, fără o atingere, chiar și tangențială, a ideii de oportunitate, având în vedere că noțiunea de „rezonabilitate” acționează, în relația cu ideea de oportunitate, ca două vase comunicante. Fără a insista prea mult asupra acestui aspect, amintim de o opinie reținută în literatura de specialitate franceză, la care ne raliem, potrivit căreia judecătorul, prin jurisprudența sa, este

totodată și un reformator al dreptului, ce nu exercită doar o funcție tehnică[6].

Având în vedere împrejurarea că, în cazul hotărârilor Curții Constituționale, forță obligatorie au nu numai cele expuse în dispozitiv, ci și considerentele, este mai mult decât evident rolul și prerogativele largi ale judecătorului constituțional, care nu poate fi privit, în acest context, ca un tehnician ce măsoară cu șublerul cum se circumscrie o anumită problemă dată textului din Constituție.

Astfel, indubitabil, problema rezonabilității măsurii trebuie privită, în contextul justei așezări a sarcinilor fiscale, prin prisma rațiunii pentru care sunt instituite aceste contribuții financiare, respectiv finanțarea bugetului ANRE, fiind afectate în mod exclusiv cheltuielilor și costurilor acestei instituții.

Așadar, în analiza constituționalității acestei măsuri de majorare, trebuie observat dacă există o corelare rezonabilă între necesitatea prelevării unei contribuții mărite, existența/inexistența unor nevoi crescute la nivelul ANRE de mărire a finanțării, precum și avantajele reale sau potențiale care revin debitorilor unei asemenea sarcini fiscale.

Altfel spus, testul existenței unei juste așezări a acestei contribuții este fundamentat pe două întrebări:

1. În ce consta necesitatea majorării în contextul în care nu s-a reclamat necesitatea majorării finanțării prin proiecte aprobate prin lege sau de către autoritatea de reglementare?
2. Care sunt avantajele reale sau potențiale ale debitorului acestei contribuții financiare?

Evident și așteptat, sub acest aspect, expunerea de motive nu ne ajută pentru identificarea rațiunii majorării.

2.2. Proporționalitatea măsurii

Sub aspectul proporționalității modificării legislative, considerăm că relevant este să pornim în analiza noastră de la testul proporționalității, astfel cum a fost acesta expus de către autorii din literatura de specialitate în dreptul Uniunii Europene[7].

În lumina acestui test, se pun următoarele întrebări[8]:

1. dacă măsura este adecvată pentru a atinge finalitatea dorită;
2. dacă măsura era necesară în vedere atingerii finalității dorite;
3. dacă măsura impune asupra persoanei o povară excesivă raportat la obiectivul a cărui realizare se urmărea.

În ceea ce privește prima întrebare, observăm că, așa cum am evidențiat și mai sus, nu există nicio finalitate învederată de legiuitor sau care să poate fi întrezărită din expunerea de motive ori din alte documente conexe.

De altfel, nu s-a reclamat necesitatea majorării finanțării prin proiecte aprobate prin lege sau de către autoritatea de reglementare pentru a se putea înfăptui scopul acestui tip de contribuție, respectiv finanțarea bugetului ANRE.

În acest context, nici nu există posibilitatea verificării condiției premisă a testului proporționalității, având în vedere că, raportat la scopul contribuției financiare în sensul legii, legiuitorul nu a indicat nicio finalitate a măsurii.

În ceea ce privește a doua întrebare, răspunsul nu poate fi decât, asemănător celui de sus, negativ, întrucât necesitatea măsurii luate nu poate fi analizată atâta vreme cât nu s-a indicat finalitatea majorării contribuției.

De altfel, acest criteriu al necesității ar comporta multiple discuții chiar și în măsura în care ar putea exista o

justificare, întrucât, potrivit art. 2 alin. (2) din O.U.G. nr. 33/2007, finanțarea bugetului ANRE nu se face exclusiv din contribuțiile financiare, ci și din tarifele percepute pentru acordarea de licențe, autorizații și atestări, precum și din fondurile acordate de organisme internaționale.

În privința celei de a treia întrebări, este mai mult decât evident că o asemenea contribuție financiară calculată la cifra de afaceri, majorată de 20 de ori față de cuantumul inițial, reprezintă o sarcină fiscală prea împovărătoare pentru debitorii ei, atât vreme cât, potrivit studiilor efectuate, operatorii din energie au o marjă netăîntr-o proporție relativ mică, de 1-1,5%.

De altfel, în acest context, trebuie amintite și concluziile Avocatului General Juliane Kokott care, într-o cauză aflată pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene, a statuat că interpretarea art. 401 din Directiva 2006/112/CE trebuie reconsiderată pentru a se da eficiență interdicției de stabilire a unor impozite calculate raportat la cifra de afaceri[9].

În concluzie, raportat la toate cele trei întrebări, măsura luată prin O.U.G. nr. 114/2018 cu privire la contribuția la bugetul ANRE pică cu brio testul proporționalității, situație creată, în special, de imposibilitatea identificării vreunei rațiuni a majorării, precum și de imposibilitatea identificării beneficiilor reale/potențiale ale debitorilor ei.

Notă: La momentul redactării prezentului articol, Proiectul de ordin al președintelui ANRE prevedea că cifra de afaceri va fi, în mod indirect, echivalentă cu marja, această împrejurare conducând la micșorarea contribuției în mod efectiv. Totodată, având în vedere că la o asemenea măsură s-a ajuns numai printr-un act administrativ, al cărui conținut poate fi supus schimbărilor într-un orizont foarte scurt de timp, analiza suscită în continuare interes.

Autor: Andrei Ștefănescu[1]

[1] Andrei Ștefănescu este avocat, membru al Baroului București. Poate fi contactat la adresa de email *andrei.stefanescu@a-stefanescu.ro*.

[2] *D. Șova*, Drept fiscal, Ed. C.H. Beck, București, 2011, p.15.

[3] *D. Dascălu*, Tratat de contencios fiscal, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 71.

[4] *M. Minea*, Despre constituționalitatea taxelor parafiscale în România, disponibil la adresa: https://www.ccr.ro/uploads/Publicatii si statistici/Buletin 2011/minea.pdf

[5] Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 6/1993 cu privire la constituționalitatea Legii de modificare a Legii nr. 58/1992 cu privire la corelarea salariilor prevăzute în Legea nr. 53/1991, Legea nr. 40/1991 și Legea nr. 52/1991 cu nivelul salariilor de la societățile comerciale și regiile autonome (M. Of. nr. 61 din 25 martie 1993).

[6] *P. Malaurie, P. Morvan*, Drept civil. Introducere Generală, Ed. WoltersKluwer, București, 2009, p. 271.

[7] *G. de Búrca*, The Principle of ProportionalityanditsApplication in EC Law, (1993) 13 Yearbook of European Law 105-150, p. 106.

[8] *P. Craig, G. De Burca*, Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudenţă şi doctrină, ed. a VI-a, traducere în limba română, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2009,p. 681.

[9] Concluziile Avocatului general Juliane Kokott prezentate la 5 septembrie 2013 în Cauza C-385/12Hervis Sport-ésDivatkereskedelmiKft. împotrivaNemzetiAdó-ésVámhivatalKözép-dunántúliRegionálisAdóFőigazgatósága, par.

92-117

Articolul a fost publicat în nr. 1/2019 al revistei Tax Magazine.

http://taxnews.ro/2019/03/05/tax-magazine-nr-1-ianuarie-februarie-2019/

Detalii pentru abonare **aici**.

Tax Magazine nr. 1 ianuarie-februarie 2019

- **Vladimir Marinescu**
  Somnul renaște monștri
  Evoluții fiscale recente
- **Andrei Ștefănescu**
  Contribuția de 2% la bugetul ANRE. Legalitate și oportunitate
- **Luisiana Dobrinescu**
  Răspunderea solidară în materie de TVA
- **Loredana Dănilă, Georgiana Năstasi**
  Erorile contabile – tehnici de corectare și exemple practice
- **Dan Dascălu, Mihail Boian**
  Prin instituirea obligației de furnizare de informații în sarcina în sarcina unei sfere mai largi de persoane decât instituțiile financiare raportoare definite de Directiva 2011/16/UE, O.U.G. nr. 114/2018 contravine dreptului european și principiilor generale aplicabile în materia fiscală
- **Anca Radu**

Aplicarea la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție a art. 6 par. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în materie fiscală

- **Ioniță Cochințu**
  Ingerința lato sensu în dreptul de proprietate prin instituirea unor contribuții financiare și legitimitatea scopului măsurilor legislative
- **Jurisprudență fiscală națională**
  Antoniu Simon, Daniela Stăncioi – Sinteză de jurisprudență fiscală națională comentată
- **Jurisprudența fiscală a instanțelor europene**
  Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada ianuarie-februarie 2019